

Henrik Elgaard Jensen

Kulfiberbroen i Herning

Henrik Elgaard Jensen

Kulfiberbroen i Herning

- Ligger i Herning kommune
- Bygherre – Vejdirektoratet
- Arkitekt – Møller og Grønborg
- Rådgiver – COWI
- Entreprenør – C.G. Jensen/Skanska
- Ejer – Herning Kommune
- Indviet 6. september 1999

Historik

- > Visionen om en bro uden vedligehold
- > Visionen om at anvende "nye" materialer – Fiberbaserede materialer

1. State-of-the-art rapport udarbejdet i 1997
2. Valg af materiale – Kulfibre – Produktspecifikke egenskaber
3. Supplerende undersøgelser – Forankringsforsøg og forskydningsforsøg
4. Fastlægge designfilosofi og design basis
5. Projektforslag og Hovedprojekt
6. Udbud
7. Sparerunde
8. Revideret projekt
9. Udførelse
10. Indvielse 6. september 1999
11. Opfølgende monitoring

Materialeegenskaber for kul fibre

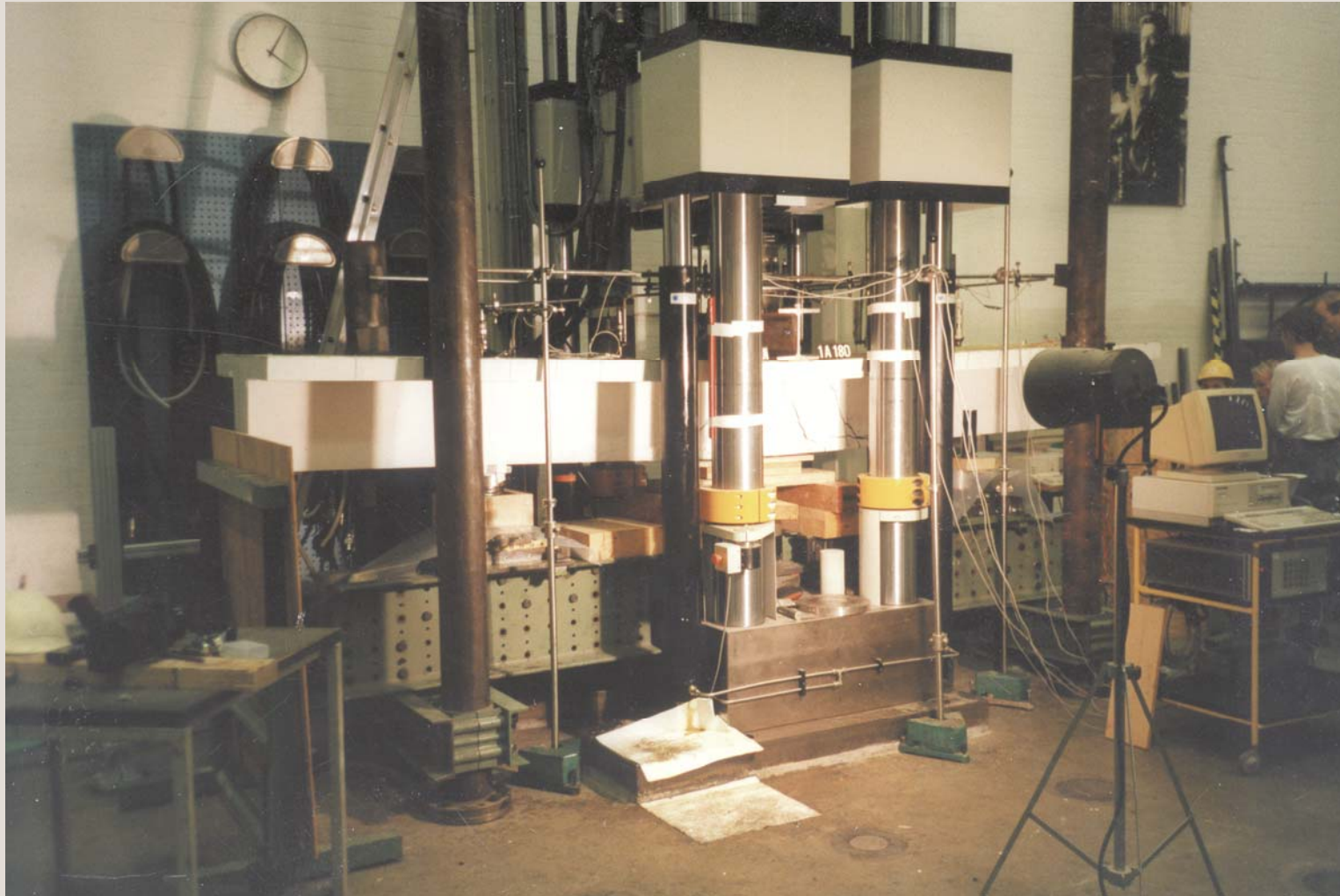
- › Kompositmateriale, der kan designes efter behov – Stænger/plader
- › Høj trækstyrke
- › Lav forskydningsstyrke
- › Tåler dårligt tryk vinkelret på trækretningen
- › Høj stivhed
- › Høj pris – Dengang og stadigvæk
- › Lineært til brud – Sprødt brud
- › Lav vægt
- › Korrosionsresistent
- › Brændbart
- › UV-følsomt
- › Skal formes i produktionen – Ingen efterbearbejdning mulig
- › Forankringer skal formonteres i produktionen – Kræver høj præcision i beregning og udførelse af f.eks. forspændingskabler

Vedligeholdelsesfri bro Enhver driftsorganisations drøm

> Følgende elementer er valgt med henblik på reduktion af vedligehold:

1. Slap armering af kul fibre
2. Spændarmering af kul fibre
3. Stag af kul fibre
4. Slap armering af rustfast stål
5. Ankerstag af rustfast stål
6. Pylon af Corten stål
7. Apterering af VFZ – stål (traditionelt)
8. Membran udeladt som følge af ovenstående

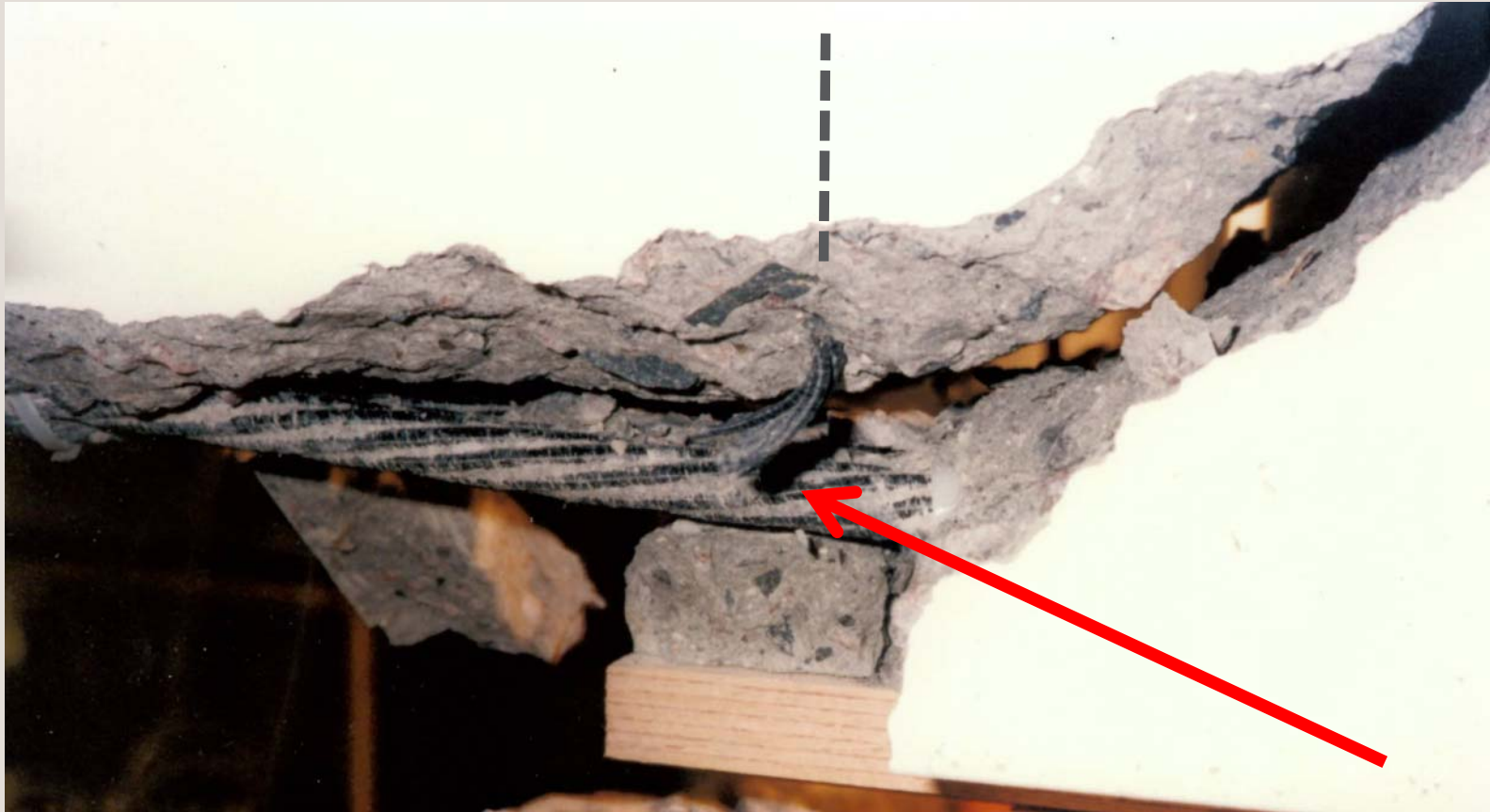
Forskydningsforsøg - Prøveopstilling

Forskydningsforsøg – Brud i bøjlehjørne

Forskydningsforsøg – Brud i bøjlehjørne

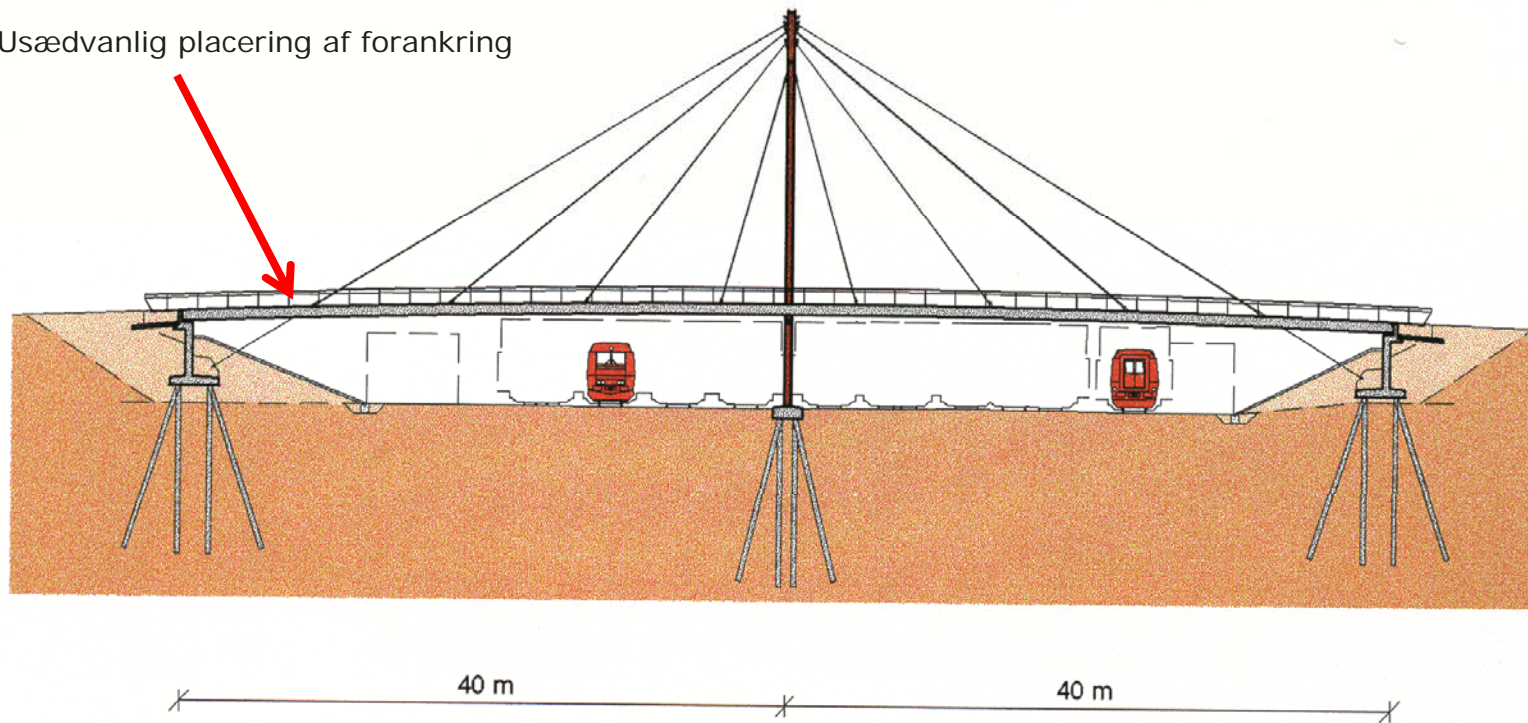

Beregning

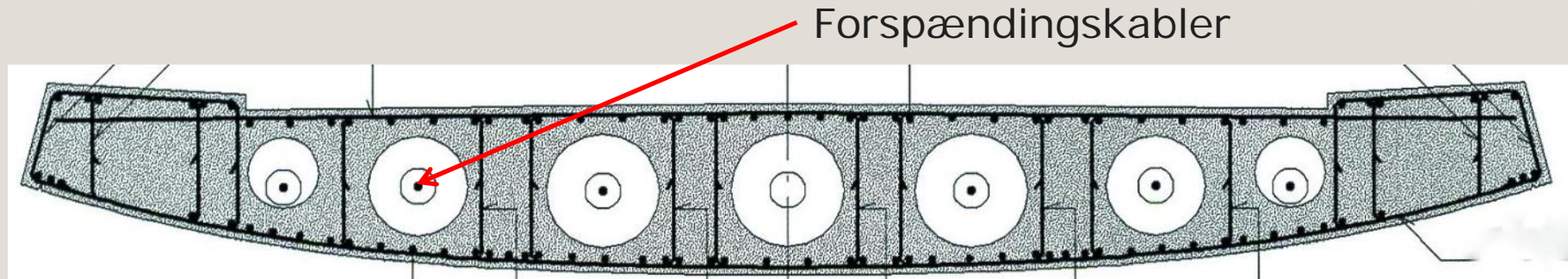
1. Kulfibrene bryder uvarslet – Derfor er der overarmeret mht. slap armering – Dårlig udnyttelsesgrad af et stærkt og dyrt materiale = Uøkonomisk
2. Forankringsegenskaber er produktspecifikke
3. Forskydningsstyrken af bøjlernes hjørner er produktspecifikke

Statik

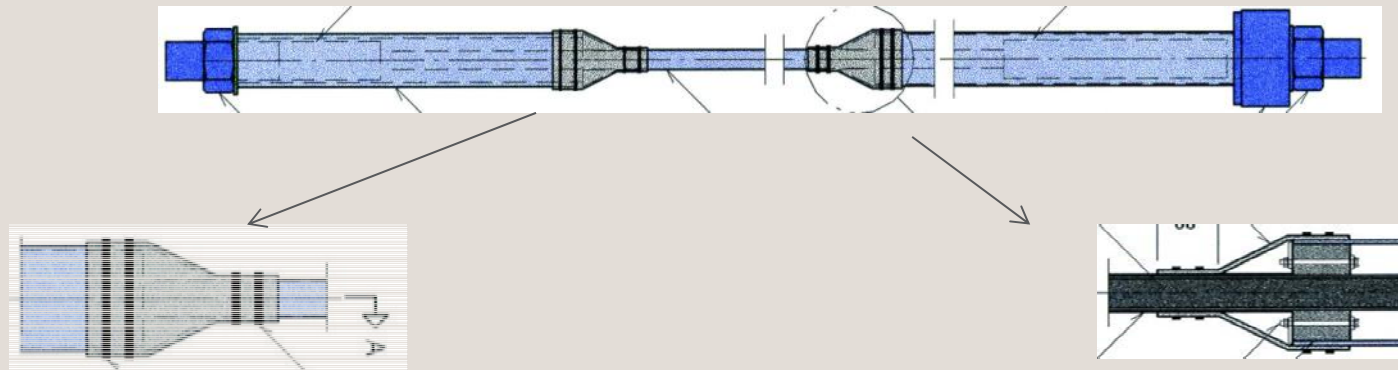
Usædvanlig placering af forankring

Design – Tværsnit og stag

Indfæstninger af stag med dæmpere

Priser

> Bygherreoverslag 7.8 mio.

> Bud i mio. DKK:

1. 10.9
2. 12.6
3. 14.3
4. 14.4
5. 15.1

> Forudsætningen for at gennemføre projektet var en besparelse på 2.0 mio.

1. MacAlloy gaffelforankringer udgik – Længere kabler
2. Prisreduktion fra kulfiberleverandøren
3. Rustfast armering i ½-delen af brodækket

Udførelse – Rejsning af pylon

Udførelse Opførelse på stillads med gennemkørselsåbning

Udførelse – Rustfast armering

Udførelse - Kulfiber

Udførelse – Kulfiber i ruller og sparerør

Udførelse Gangbroer og sparerør med forspændingskanaler

Udførelse - Gangbroer

Udførelse – Støbning fra nabobroen

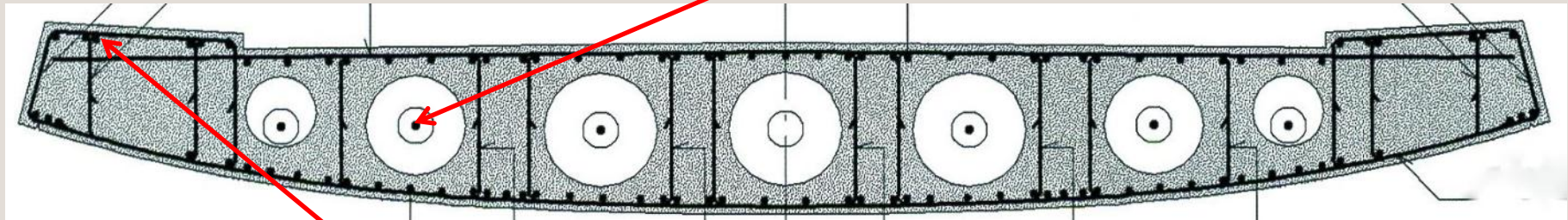

Udførelse Opspænding af stag løfter broen fri af stillads

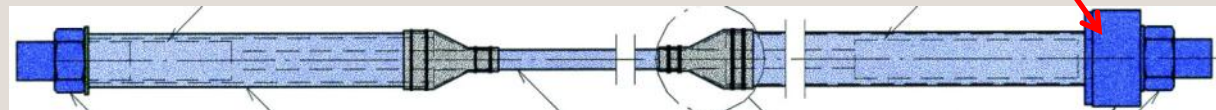
Konstruktionsmålinger

Forspændingskabler med lastceller

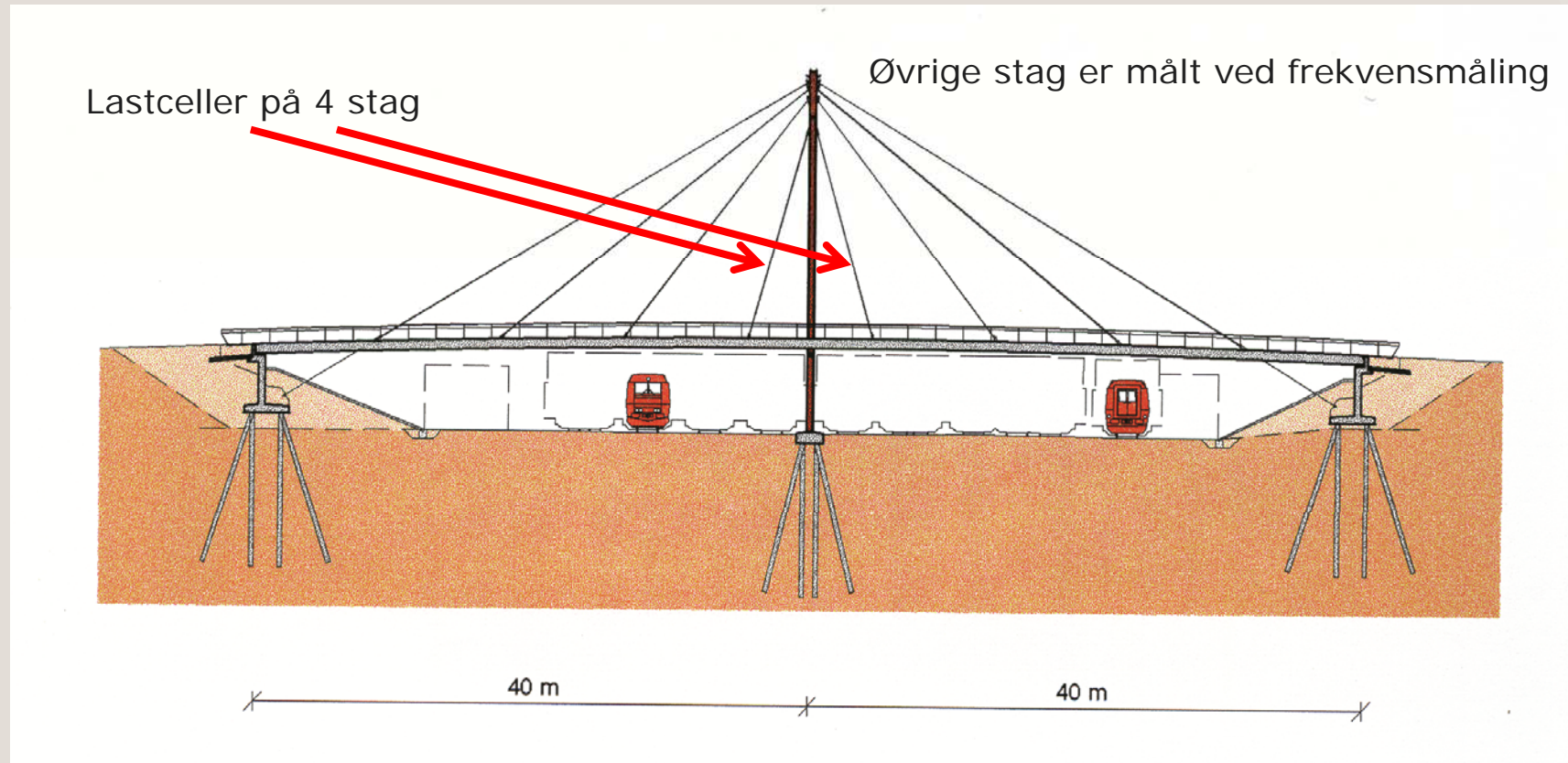

Strain gauges på langsgående armering

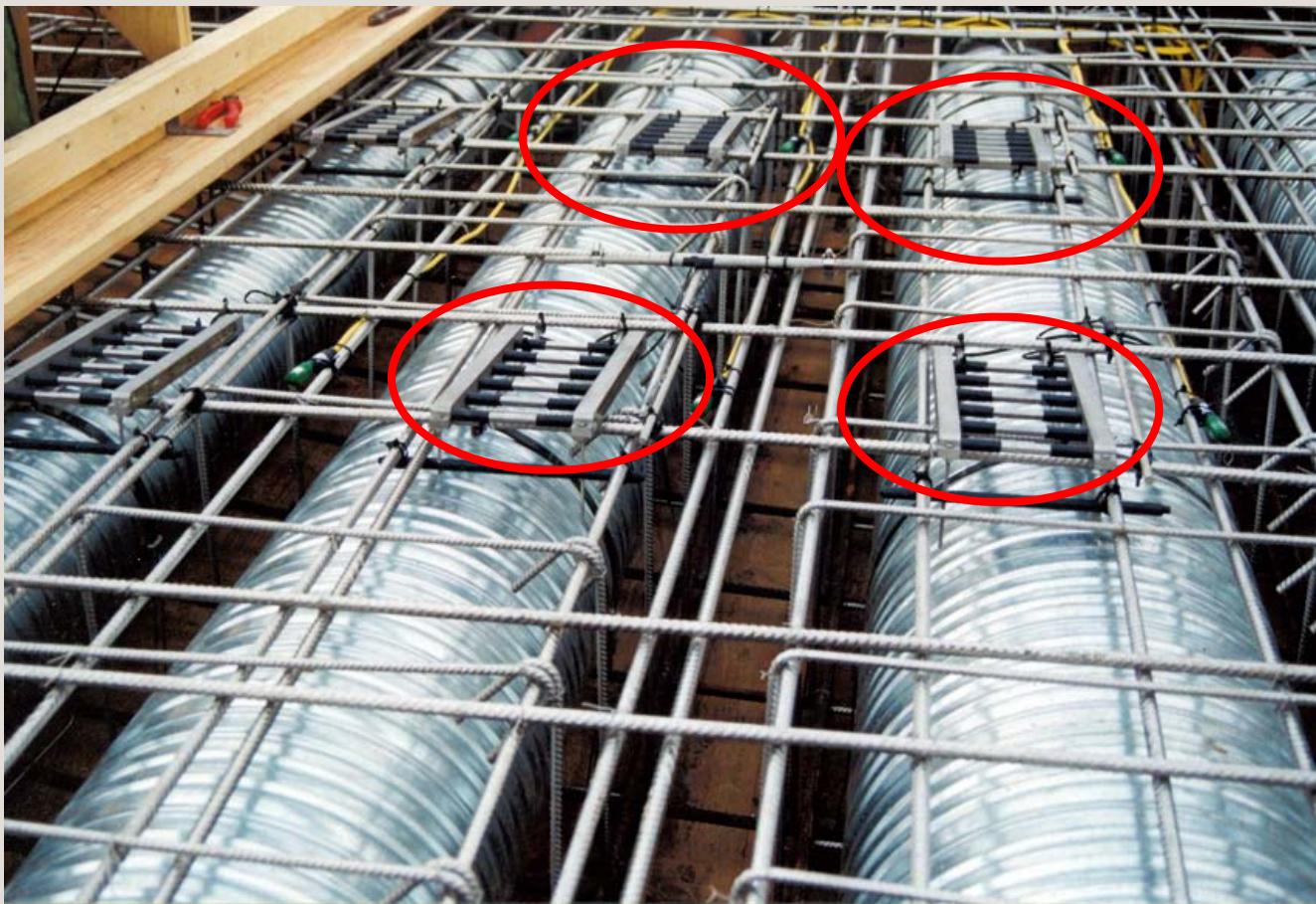
Lastcelle på stag

Konstruktionsmålinger

Målinger - Korrosionsmålinger

Inspektioner og måleresultater

1. Der er ingen visuelle tegn på nedbrydning
2. Konstruktionmålingerne viser en stabil tilstand i egenvægt
3. Korrosionscellerne viste i 2003, at korrosion var i gang på den sorte armering

Kommende undersøgelser - Udtræksforsøg

Konklusion

1. En bro som ikke umiddelbart kræver vedligehold
2. Kulfibre er for dyre på nuværende tidspunkt og kommer næppe til at erstatte rustfaststål som korrosionsfri slaparmering – Pris – Bearbejdelighed
3. Der er stor udvikling i forbedringen af de negative egenskaber – Anvendelse på broer med rekordspænd er en mulighed indenfor samme horisont, som udviklingen af stålkabler har undergået siden medio 1800-tallet – Lidt tålmodighed er nok påkrævet 😊

Tak for opmærksomheden
Håber I får en god brodag 2013